

Az Országjárás Riportkönyve. (Kiadja az Országjárás szerkesztősége.) Budapest, 1943.

„Színes írások a honismeret köréből” — mondja a könyv kifejező alcíme. A közölt 75 cikkhez (riporthoz) Hankiss János írt meleghangú előszót. A könyvben rejtőző szándékot így fejezi ki: „repülni tanítanak s mi hálásan járjuk be velük a gyönyörű, vagy jelentőséges helyeket.” A riportokkal való repülés gyors és messzenéző. Csakis pillanatfelvételeket enged. A különböző szerzőktől összegyűjtött írások a magyar tájak, magyar emberi és kultúrértékek pillanatfelvételei, melyek bőven át vannak szöve az egyéni benyomások színeivel. A táj, az élet és az élmény olyan, amilyennek látja s érzi a szemlélő. Az író nem kutat a lényeg után, nem keres igazságokat, inkább maga teljes átadásával gyönyörködik mint a természetkedvelő és egyénileg értékkel, egyéni érzéseit kivetíti, mint az impresszionista festő. A táj színeit egyéni élményeivel keveri. A „színes írás” tanít is valami keveset, de inkább megtanít átélni, érezni, szeretni és becsülni. A könyv ezért értékes. Ha ilyen gondolattal olvassuk, sok olyan részletet kapunk benne, melyeket földrajzi, történelmi, irodalmi, népművészeti tanításunkban, esetleg kiegészítő olvasmány alakjában felhasználhatunk. Néhány budapesti rajz után a Balatonról, a Dunántúlról, továbbá az Alföldről, a Felvidékről, a Kárpátaljáról és Erdélyről olvashatunk cikkeket. Az élményszerű feldolgozások, a költészet, irodalom, sport és üdülés, a természet és nép életének egyes mozzanatai, ezeknek eleven megjelenítése vidám élet-szerűséget adnak az Országjárás könyvének. Tudományos rendszerre, vagy rendszeres oktatásra nem törekszik. Annál inkább épít az elképzelésre. Szórakoztatva tanít, ilyen módon egy-egy lépéssel közelebb viszi az olvasót a népszerű honismerethez és a magyar tájak megkedveléséhez.

Dr. Udvarhelyi Károly.

LAPSZEMLE.

A Magyar Paedagógia 1943. évi 3—4. száma a háborús nehézségek miatt a napokban jelent meg. A 192 oldalas szám legelőkelőbb helyét *Spranger Eduárdnak*, a berlini egyetem nagyhirű professzorának tanulmánya foglalja el. Címe: *Erkölcsei akaratereire való nevelés*. A fordítás munkáját Gyulai Ágost végezte. Spranger Sokratesnek, Platonnak és Fichtenek tanai alapján megállapítja, hogy a tudásnak és tetterőnek metafizikai gyökerük ugyanaz. Az alaki képzés a modern pszichológiának önámítása. A szellem, a magasságból származó erő uralkodik az erkölcsi világban, nem pedig természetből származó erők dinamikája. Az akaratereire való nevelésnek távol kell tartania az ifjútól mindent, ami gyöngévé tehet, kiábrán-